

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Czubik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie z wniosku Ministra Sprawiedliwości
o uchylenie uchwał nr 24, 29, 30, 31, 32 i 33 Walnego Zgromadzenia Izby
Komorniczej w [...] z dnia 9 grudnia 2022 r.,
przy udziale Krajowej Rady Komorniczej oraz Izby Komorniczej w [...]
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 30 listopada 2023 r.,

oddala wniosek.

UZASADNIENIE

Pismem z 5 września 2023 r. Minister Sprawiedliwości (dalej także jako: „organ nadzoru”) złożył wniosek o uchylenie uchwał samorządu komorniczego. Działając na podstawie art. 215 ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 590 ze zm.; dalej jako: „u.k.s.”), wniósł o uchylenie w całości, jako sprzecznych z prawem, tj. z art. 209 ust. 2 u.k.s., uchwał podjętych przez Walne Zgromadzenie Izby Komorniczej w [...] 9 grudnia 2022 r.:

1. uchwały nr 24 w sprawie wyboru asesora A. N. na członka Rady Izby Komorniczej w [...],

2. uchwały nr 29 w sprawie zmiany porządku obrad Walnego Zgromadzenia Izby Komorniczej w [...] poprzez dodanie punktu o wyborze przewodniczącego i członka Komisji Rewizyjnej Izby [...],

3. uchwały nr [...] w sprawie wyboru Komornika Sądowego S. K. na Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej w Izbie Komorniczej w [...],

4. uchwały nr [...] w sprawie wyboru Komornika Sądowego R. R. na członka Komisji Rewizyjnej w Izbie Komorniczej w [...],

5. uchwały nr [...] w sprawie wyboru Komornika Sądowego R. P. na członka Krajowej Komisji Rewizyjnej,

6. uchwały nr 33 w sprawie zwrócenia uwagi komorników sądowych na przewidzianą przepisami prawa możliwość wystąpienia do prezesa właściwego sądu apelacyjnego z wnioskiem o objęcie informacji zawartych w oświadczeniu o stanie majątkowym składanym na podstawie art. 32 u.k.s. ochroną przewidzianą dla informacji niejawnych o klauzuli „zastrzeżone”, określoną w przepisach ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 742 oraz z 2022 r. poz. 655), jeżeli ujawnienie tych informacji mogłoby powodować zagrożenie dla komornika lub osób dla niego najbliższych.

Ponadto, wnosząc o uchylenie w całości powyższych uchwał, Minister Sprawiedliwości wniósł o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Walnemu Zgromadzeniu Izby Komorniczej w [...].

Minister Sprawiedliwości podał, że 6 marca 2023 r. Rada Izby Komorniczej w [...] doręczyła mu odpis protokołu Walnego Zgromadzenia Izby Komorniczej w [...], które odbyło się 9 grudnia 2022 r., wraz z uchwałami podjętymi przez ten organ, oznaczonymi numerami 1-33. W protokole zaznaczono, że Izba [...] liczy 432 osoby, zaś na Walnym Zgromadzeniu 9 grudnia 2022 r. odnotowano obecność 353 członków samorządu, co było podstawą stwierdzenia istnienia wymaganego *quorum* przez Przewodniczącą Rady Izby Komorniczej w [...].

Podczas Walnego Zgromadzenia Izby Komorniczej w [...] 9 grudnia 2022 r. podjęto uchwały nr 1-33. Uchwała nr 24 dotyczyła wyboru asesora A. N. na członka Rady Izby Komorniczej w [...] – w protokole odnotowano, że asesor ten otrzymał 127 głosów „za”, 43 głosy „przeciw”, zaś 15 członków Izby wstrzymało się od głosu. Uchwała nr 29 dotyczyła zmiany porządku obrad Walnego Zgromadzenia Izby

Komorniczej w [...] poprzez dodanie punktu o wyborze przewodniczącego i członka Komisji Rewizyjnej Izby Komorniczej w [...] – „za” głosowało 175 członków Izby, 5 członków było „przeciw”, zaś 1 wstrzymał się od głosu. Uchwała nr 30 dotyczyła wyboru Komornika Sądowego S. K. na Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej w Izbie Komorniczej w [...] – „za” głosowało 171 członków Izby, 15 członków pozostawało „przeciw”, zaś 8 wstrzymało się od głosu. Uchwała nr 31 dotyczyła wyboru Komornika Sądowego R. R. na członka Komisji Rewizyjnej w Izbie Komorniczej w [...] – kandydat uzyskał 100 głosów „za”, 47 „przeciw” i 7 „wstrzymujących się”. Uchwała nr 32 dotyczyła wyboru Komornika Sądowego R. P. na członka Krajowej Komisji Rewizyjnej – „za” głosowało 116 członków Izby, „przeciw” 28, wstrzymało się 6. Uchwała nr 33 dotyczyła zwrócenia uwagi komorników sądowych na przewidzianą przepisami prawa możliwość wystąpienia do prezesa właściwego sądu apelacyjnego z wnioskiem o objęcie informacji zawartych w oświadczeniu o stanie majątkowym składanym na podstawie art. 32 u.k.s. ochroną przewidzianą dla informacji niejawnych o klauzuli „zastrzeżone”, określoną w przepisach ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 742 oraz z 2022 r. poz. 655), jeżeli ujawnienie tych informacji mogłoby powodować zagrożenie dla komornika lub osób dla niego najbliższych – za przyjęciem uchwały opowiedziało się 52 członków Izby, przeciw pozostawało 2 członków, zaś 4 wstrzymało się od głosu.

W dniu 3 lipca 2023 r. wpłynęła wiadomość e-mail z Biura Rady Izby Komorniczej w [...] wraz z załącznikiem w postaci pisma Przewodniczącej Rady Izby Komorniczej w [...] z 3 lipca 2023 r. oraz listą członków Izby Komorniczej w [...] obecnych na Walnym Zgromadzeniu Izby 9 grudnia 2022 r. – z podziałem na komorników oraz asesorów. W treści pisma Przewodnicząca wskazała, że lista ta jest dokumentem, z którego wynika, że przy podejmowaniu każdej z uchwał była obecna przynajmniej połowa członków Izby Komorniczej w [...], bowiem dokument ten jest także poświadczeniem odbioru pilotów do głosowania, jak i ich oddzielnego zdania po zakończeniu głosowań.

Stosownie do art. 209 ust. 2 u.k.s., do ważności uchwał walnego zgromadzenia izby komorniczej wymagana jest obecność co najmniej połowy członków izby komorniczej. Uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów.

Zdaniem organu nadzoru, definiując pojęcie „obecności” użyte w art. 209 ust. 2 u.k.s., wskazać należy, że warunek *quorum* będzie dotrzymany tylko w razie obecności odpowiedniej liczby członków ciała kolegiального na sali obrad – i to obecności faktycznej – nie zaś wynikającej jedynie z liczby podpisów złożonych wcześniej na liście obecności. Do obliczenia *quorum* powinni być wzięci pod uwagę wszyscy obecni na sali posiedzeń, bez względu na to, czy uczestniczyli w głosowaniu. Dopóki osoba uprawniona nie opuści sali posiedzeń, należy przyjmować, że jest na niej obecna, co jest równoznaczne z jej „obecnością” w rozumieniu ustawy. *Quorum* zaś liczone powinno być nie po stwierdzeniu określonej liczby podpisów na liście obecności lub stwierdzeniu określonej liczby kart potwierdzających obecność włożonych do urządzenia służącego do przeprowadzania głosowania, lecz na podstawie faktycznej obecności na zgromadzeniu wymaganej liczby uprawnionych do głosowania. Dlatego też, w tym względzie podkreśla się rolę osoby prowadzącej obrady, która powinna w razie jakichkolwiek wątpliwości ustalić *quorum* tuż przed zarządzeniem głosowania. Na procedurę wyboru w tajnym głosowaniu składa się bowiem ciąg czynności o charakterze prawnym i technicznym, powiązanych logicznym i czasowym następstwem. Warunek zachowania *quorum* należy odnieść nie do wszystkich faz procedury wyborczej, lecz przede wszystkim do samego aktu wyboru (tajnego głosowania), który następuje na przykład przez wrzucenie do urny karty do głosowania. Fakt, że nie każdy z obecnych musi brać udział w głosowaniu, nie zwalnia prowadzącego obrady z obowiązku ustalenia przed głosowaniem tego, czy zachowany jest wymóg *quorum* i co powinno znaleźć odzwierciedlenie w protokole obrad zgromadzenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z 23 października 2019 r., I NO 121/19).

W ocenie Ministra Sprawiedliwości, uchwały nr 24 i nr 29-33 z 9 grudnia 2022 r. podjęte zostały przez Walne Zgromadzenie Izby Komorniczej w [...] z naruszeniem ustawowego *quorum*, co powoduje, że są one nieważne jako sprzeczne z ustawą i jako niedopuszczalne powinny zostać wyeliminowane z porządku prawnego.

Z protokołu Walnego Zgromadzenia Izby Komorniczej w [...] z 9 grudnia 2022 r., a także z listy obecności nadesłanej 3 lipca 2023 r., wynika, iż Izba Komornicza w [...] liczy 432 osoby – zatem do ważności uchwał jej Walnego Zgromadzenia wymagana jest obecność 216 członków. W głosowaniu nad uchwałą nr 24

uczestniczyło 185 członków – 127 głosów oddano „za”, 43 głosy „przeciw”, 15 „wstrzymujących się”. W głosowaniu nad uchwałą nr 29 uczestniczyło 181 członków – „za” głosowało 175, 5 było „przeciw”, zaś 1 wstrzymał się od głosu. W podjęciu uchwały nr 30 wzięło udział 194 członków – „za” głosowało 171, 15 członków pozostawało „przeciw”, zaś 8 wstrzymało się od głosu. W podjęciu uchwały nr 31 udział wzięło 154 członków – kandydat uzyskał 100 głosów „za”, „przeciw” 47 i 7 „wstrzymujących się”. W podjęciu uchwały nr 32 wzięło udział 150 członków – 116 było „za”, „przeciw” 28, wstrzymało się od głosu 6. W podjęciu uchwały nr 33 udział wzięło 58 członków – „za” przyjęciem uchwały opowiedziało się 52, „przeciw” pozostawało 2, zaś 4 wstrzymało się od głosu.

W ocenie organu nadzoru, w przypadku głosowania powyższych uchwał, w protokole Walnego Zgromadzenia Izby Komorniczej w [...] z 9 grudnia 2022 r. brak jest stosownych wzmianek dotyczących weryfikacji liczby obecnych podczas obrad członków organu izby komorniczej, świadczących o spełnieniu wymogu niezbędnego *quorum* z art. 209 ust. 2 u.k.s. Jednocześnie liczba osób biorących udział w głosowaniach uchwał nr 24 oraz nr 29-33 jest niższa niż wymagane *quorum*. Wynik poszczególnych głosowań nie pozwala domniemywać, że liczba członków Izby Komorniczej w [...] nie uległa zmianie od czasu rozpoczęcia obrad 9 grudnia 2022 r. i *quorum* było zachowane podczas podjęcia kwestionowanych uchwał.

Pismem z 12 października 2023 r. odpowiedź na wniosek Ministra Sprawiedliwości złożyła Krajowa Rada Komornicza, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika. Krajowa Rada Komornicza wniosła o oddalenie wniosku w całości.

W uzasadnieniu odpowiedzi na wniosek wskazano, że przyjęty przez organ nadzoru sposób obliczania *quorum* jest nieprawidłowy. Z treści protokołu z Walnego Zgromadzenia z 9 grudnia 2022 r. wynika, że podczas obrad obecnych było 353 członków samorządu komorniczego, a więc ponad połowa wszystkich członków. Oznacza to, że Walne Zgromadzenia mogło skutecznie podejmować uchwały, gdyż wymóg *quorum* był spełniony. Należy uwzględnić, że z treści art. 209 ust. 2 u.k.s. wynika, że do ważności uchwał walnego zgromadzenia izby komorniczej wymagana jest obecność co najmniej połowy członków izby komorniczej. Przepis ten nie wymaga zatem, żeby w głosowaniu brała udział co najmniej połowa członków

danego organu samorządu zawodowego, ale by uchwały podejmowane były w obecności co najmniej połowy członków tego organu. Skoro z załączonych dokumentów wynika, że w Zgromadzeniu uczestniczyły 353 osoby, to tym samym uchwały podjęte zostały w obecności co najmniej połowy członków Izby Komorniczej, to jest w obecności co najmniej 216 osób. Nawet jeżeli suma oddanych głosów nie odpowiada liczbie obecnych podczas obrad osób nie oznacza to automatycznie, że *quorum* nie zostało zachowane. Głosowanie jest prawem, a nie obowiązkiem członka organu i nie ma możliwości przymuszenia go do głosowania. Ważne, by głosowanie odbyło się w obecności określonej liczby osób.

W ocenie Krajowej Rady Komorniczej, nie znajduje żadnego uzasadnienia twierdzenie, że *quorum* winno być sprawdzane i ustalane podczas każdego głosowania. Zdolność Walnego Zgromadzenia do podjęcia uchwał badana jest przy rozpoczęciu obrad. W toku obrad nie zmienia się skład liczbowy uczestników. W wyjątkowych sytuacjach, gdzie w oparciu o ocenę liczby osób obecnych na sali obrad oraz w oparciu o wyniki elektronicznego systemu obliczania głosów okaże się, że *quorum* nie jest zachowane, przewodniczący zgromadzenia winien zarządzić ponowne sprawdzenie *quorum*.

Skoro sprawdzenia nie zarządzono, wnioskować należy, że przez cały czas obrad *quorum* było zachowane. Potwierdzają to również wyniki głosowań nad poszczególnymi uchwałami. Z treści protokołu Walnego Zgromadzenia wynika, że każdorazowo głosowało ponad 300 członków Izby Komorniczej, przy czym obecnych mogło być więcej osób. Sama jednak liczba głosujących może pomocniczo (poza protokołem i listą obecności) wskazywać na liczbę obecnych podczas głosowania.

Należy też mieć na uwadze, że głosowania prowadzone są przy użyciu elektronicznego systemu (WZA24). Podczas głosowania przy użyciu takiego systemu każdy głosujący może oddać taką liczbę głosów „za”, jaka odpowiada liczbie mandatów do obsadzenia. W przypadku dokonywania wyboru na jedno stanowisko, gdy zgłoszono jednego tylko kandydata, każdy głosujący może głosować „za”, „przeciw” lub „wstrzymać się” od głosu. Wówczas o liczbie głosujących świadczy suma wszystkich głosów. W przypadku gdy na jedno stanowisko zgłoszono kilku kandydatów, każdy uczestnik głosowania może oddać jeden tylko głos „za”

(na jednego kandydata). Może też głosować „przeciw” lub „wstrzymać” się od głosu. Wówczas o minimalnej liczbie osób głosujących decyduje suma głosów „za” oddanych łącznie na wszystkich kandydatów. Jeżeli głosujący zagłosuje „za” danym kandydatem i jednocześnie „przeciw” co do innego kandydata i „wstrzyma się” co do głosowania nad kolejnym kandydatem – system zliczy dodatkowo liczbę głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”.

Przykładowo, w przypadku uchwały nr 24 z uwagi na zgłoszenie trzech kandydatów na jedno miejsce, ustalenie liczby osób głosujących odpowiadać winno liczbie głosów „za” oddanych w sumie na wszystkich kandydatów. Ponadto, głosujący mogli „wstrzymać się” od głosu co do wszystkich osób kandydujących. Tym samym suma głosów „za” odpowiada minimalnej liczbie osób głosujących. W przypadku uchwały nr 24 głosowało co najmniej 281 osób, a nie 185 – jak twierdzi organ nadzoru.

W ocenie Krajowej Rady Komorniczej, nie ma podstaw do przyjęcia, że podczas głosowania nad zaskarżonymi uchwałami nie był spełniony warunek *quorum*. Wymóg *quorum* odnosi się do liczby osób obecnych podczas głosowania, co nie jest (może nie być) równoznaczne z liczbą osób głosujących. Ponadto, z protokołu Zgromadzenia, jak i z załączonych list obecności wynika, że obecnych na Zgromadzeniu było ponad trzysta osób, a więc ustawowy wymóg *quorum* był spełniony. Również w oparciu o liczbę oddawanych głosów podczas głosowań stwierdzić należy, że każdorazowo głosowała nad poszczególnymi uchwałami liczba osób przewyższająca wymaganą liczbę obecnych podczas głosowania, choć nie jest to konieczne.

Wymaganie, by *quorum* było sprawdzane przed każdym głosowaniem jest nie tylko zbędne, ale też jawi się jako nadmierny formalizm. Przy wielości podejmowanych uchwał wydłużyłoby to w sposób znaczący proces ich podejmowania. Nadto w sytuacji, gdy liczba osób jest niezmienna, co potwierdza nie tylko obserwacja sali obrad, ale i wyniki głosowań, nie ma potrzeby każdorazowego sprawdzania *quorum*.

Pismem z 12 października 2023 r. odpowiedź na wniosek Ministra Sprawiedliwości złożyła Izba Komornicza w [...], wskazując, że w ocenie samorządu

komorniczego, wniosek nie zasługuje na uwzględnienie w żadnym zakresie i jako bezzasadny winien zostać w całości oddalony.

W uzasadnieniu odpowiedzi na wniosek Izba Komornicza przytoczyła analogiczne lub zbliżone argumenty do tych powołanych przez Krajową Radę Komorniczą.

Izba wskazała m.in., że liczba obecnych na Walnym Zgromadzeniu członków samorządu komorniczego (*quorum*) została ustalona na początku Zgromadzenia i pozostawała niezmienną przez cały czas trwania obrad, a tym samym Zgromadzenie władne było do podjęcia uchwał. Liczba obecnych na Walnym Zgromadzeniu wynika z załączonych do wniosku list obecności. Skoro obecnych podczas głosowania nad wszystkimi uchwałami było ponad 216 osób (ponad połowa członków samorządu komorniczego), to *quorum* zostało zachowane, a podjęte uchwały zostały podjęte ważnie i skutecznie. Okoliczność, iż w niektórych przypadkach część obecnych nie zagłosowała (nie oddała głosu „za”, „przeciw” lub „wstrzymującego się”) nie oznacza, iż nie było zachowane *quorum*. Ustawodawca dla ważności podjęcia uchwały nie wymaga bowiem, by nad uchwałą głosowała „ponad połowa członków samorządu komorniczego”, lecz by głosowanie odbyło się „w obecności” ponad połowy członków tego samorządu.

Do odpowiedzi na wniosek Izba Komornicza dołączyła oświadczenie Prezesa Zarządu U. sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie z 5 października 2023 r. oraz 270 oświadczeń asesorów komorniczych i komorników sądowych dotyczących ich udziału w Walnym Zgromadzeniu Izby Komorniczej w [...] 9 grudnia 2022 r. podczas podejmowania zaskarżonych uchwał (ich części).

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wniosek Ministra Sprawiedliwości, jako bezzasadny, podlegał oddaleniu.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadza się do różnej interpretacji art. 209 ust. 2 zd. 1 u.k.s., zgodnie z którym do ważności uchwał walnego zgromadzenia izby komorniczej wymagana jest obecność co najmniej połowy członków izby komorniczej. Wskazany przepis nie był do tej pory przedmiotem szerszych wypowiedzi judykatury i piśmiennictwa. Organ nadzoru prezentuje pogląd rygorystyczny, sprowadzający się

de facto do uznania, że wpływ na ustalenie zaistnienia *quorum* ma liczba oddanych w danym przypadku (głosowaniu) głosów. Wskazuje, że „*quorum* (...) liczone powinno być nie po stwierdzeniu określonej liczby podpisów na liście obecności lub stwierdzeniu określonej liczby kart potwierdzających obecność włożonych do urządzenia służącego do przeprowadzania głosowania, lecz na podstawie faktycznej obecności na zgromadzeniu wymaganej liczby uprawnionych do głosowania” (s. 5 wniosku). Organy samorządu komorniczego akcentują, że do ważności uchwał walnego zgromadzenia izby komorniczej wymagana jest obecność co najmniej połowy członków izby komorniczej, nie zaś faktyczny ich udział w danym głosowaniu.

W tak zakreślonym sporze, Sąd Najwyższy uznaje stanowisko Ministra Sprawiedliwości za niezasadne, za czym przemawiają zwłaszcza trzy argumenty.

Po pierwsze i przede wszystkim, literalna wykładnia art. 209 ust. 2 zd. 1 u.k.s. prowadzi do wniosku, że przepis ten dla ważności uchwał walnego zgromadzenia izby komorniczej kreuje wymóg „obecności” co najmniej połowy członków izby komorniczej, nie dotyczy zaś w żadnym stopniu kwestii związanych z głosowaniem. Innymi słowy, może być tak, że w danym głosowaniu część, a nawet większość, członków izby komorniczej nie będzie chciała wziąć udziału. Skoro jednak biorą oni udział w walnym zgromadzeniu (zasadniczo – przebywają na sali obrad), to osoby te „wlicza się” do potrzebnego *quorum*. Do wniosku została dołączona lista obecności na Walnym Zgromadzeniu asesorów (k. 7-11 akt sądowych) oraz komorników (k. 12-21 akt sądowych). Z dokumentów tych, jak i z protokołu z Walnego Zgromadzenia, wynika, że w Zgromadzeniu odnotowano obecność (brało udział) 353 członków [...] Izby Komorniczej. Skoro Izba Komornicza w [...] składa się z 432 osób, to *quorum* wynosiło 216 osób i zostało uzyskane. Przy tym Sąd Najwyższy stwierdza, że skoro art. 209 ust. 2 zd. 1 u.k.s. akcentuje i wymaga „obecności”, to podstawowym i całkowicie wystarczającym dowodem dla zweryfikowania (ustalenia) czy w danym zgromadzeniu partycypuje wymagana liczba osób jest lista obecności. Truizmem jest stwierdzenie, że właśnie lista obecności służy ustaleniu obecności zebranych osób.

Organy samorządu komorniczego słusznie powołują się na pewną analogię regulacji art. 209 ust. 2 zd. 1 u.k.s. do regulacji zawartej w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia

8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.). Zgodnie z tym ostatnim przepisem, uchwały rady gminy zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, w głosowaniu jawnym, chyba że ustawa stanowi inaczej. W wyroku z 21 listopada 2006 r., II GSK 194/06, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że „jednym z podstawowych warunków ważności uchwały podejmowanej przez radę gminy na podstawie art. 14 ustawy o samorządzie gminnym jest warunek zdolności uchwałodawczej (*quorum*). Mianem *quorum* określa się liczbę członków danego organu (...), których obecność umożliwia podjęcie uchwały. Nie jest to natomiast (...) liczba osób, które muszą uczestniczyć w akcie głosowania (tzn. głosować). Oddanie głosu jest bowiem uprawnieniem, a nie obowiązkiem członka organu. Stąd liczba radnych obecnych w trakcie głosowania i liczba oddanych głosów nie muszą się pokrywać”. Stanowisko to zyskało aprobatę doktryny (*J. Piecha*, Komentarz do art. 14 ustawy o samorządzie gminnym (w:) Ustawy samorządowe. Komentarz, red. S. Gajewski, A. Jakubowski, Warszawa 2018, s. 206).

Sąd Najwyższy w składzie orzekającym także przychylił się do powyższego zapatrywania. Dla ustalenia *quorum* decydujące znaczenie ma obecność podczas głosowania, a nie sam akt oddania głosu. Może być tak, że część uczestników obrad nie chce w danej sprawie wypowiedzieć się w sposób wiążący (oddać głosu), przebywa jednak na sali obrad i wówczas osoby te „wlicza się” do *quorum*. Pamiętać należy, że zgodnie z art. 207 ust. 4 u.k.s., w walnym zgromadzeniu izby komorniczej ma obowiązek uczestniczyć każdy członek danej izby komorniczej.

W ocenie Sądu Najwyższego, dopiero faktyczne opuszczenie obrad przez taką liczbę osób, której nieobecność spowodowałaby „upadek” *quorum*, mogłoby podważyć legalność podjęcia zakwestionowanych uchwał Walnego Zgromadzenia Izby Komorniczej w [...]. Wykazanie faktu braku *quorum* w podanym wyżej znaczeniu obciążało jednak wnioskującego Ministra Sprawiedliwości. Organ nadzoru nie przedstawił w niniejszej sprawie żadnych dowodów na poparcie swojego stanowiska o braku obecności co najmniej 216 członków Izby Komorniczej podczas podejmowania uchwał. Za niewystarczające uznać należy twierdzenia, że np. „wynik poszczególnych głosowań nie pozwala domniemywać, że liczba członków Izby Komorniczej w [...] nie

uległa zmianie od czasu rozpoczęcia obrad w dniu 9 grudnia 2022 r. i *quorum* było zachowane podczas podjęcia uchwał nr 24 oraz nr 29-33” (s. 6 wniosku).

Po drugie, nawet przy przyjęciu błędnego poglądu Ministra Sprawiedliwości co do istoty rozumienia kategorii *quorum* (zob. uwagi powyżej), należy odnotować, że w tym konkretnym przypadku organ nadzoru dokonał błędnego zliczenia głosów, które zapadły w odniesieniu do części zaskarżonych uchwał. Kwestia ta ma charakter w dużej mierze techniczny i pozostaje poza głównym nurtem rozważań Sądu Najwyższego. Przykładowo, w odniesieniu do uchwały nr 24 (wybór asesora do Rady Izby Komorniczej) organ nadzoru podaje, że w głosowaniu nad nią uczestniczyło 185 osób (127 głosów „za”, 43 głosy „przeciw”, 15 głosów „wstrzymujących się”). Jak jednak wskazuje Izba Komornicza w [...], w przypadku głosowania nad wyborem jednego asesora spośród trzech kandydatów, każdy głosujący może oddać jeden głos na „tak” na jednego wybranego kandydata. Może też zagłosować „przeciw” lub „wstrzymać się” od głosu. Wówczas nie ma możliwości, by głosujący na daną osobę na „tak”, głosował jednocześnie za innym kandydatem. Stąd prawidłowe określenie liczby głosujących w tym przypadku polegać winno na zliczeniu wszystkich głosów „za” oddanych na poszczególnych kandydatów oraz głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”. W związku z tym przyjąć należy, że w głosowaniu nad uchwałą nr [...] głosowało z całą pewnością 281 osób (61 oddało głos „za” S. K., 127 „za” A. N. i 93 „za” Ł. S.). Jednocześnie poszczególni głosujący (nie wszyscy) mogli równocześnie zagłosować „przeciw” lub „wstrzymać się” od głosu przy dwóch pozostałych kandydatach (s. 7-8 odpowiedzi na wniosek Izby Komorniczej w [...]). Na potwierdzenie sposobu działania użytego systemu do głosowania przedstawiono oświadczenie Prezesa Zarządu U. sp. z o.o. z siedzibą w W. z 5 października 2023 r. (k. 78 akt sądowych).

W świetle powyższego Sąd Najwyższy wskazuje, że nawet przy zastosowaniu mylnego poglądu Ministra Sprawiedliwości co do sposobu ustalania *quorum* (aktywny udział w głosowaniu, a nie tylko obecność), w przypadku części zaskarżonych uchwał już sama liczba łącznie oddanych głosów przesądza o bezzasadności zarzutów wniosku.

Po trzecie, Sąd Najwyższy wziął pod uwagę 270 oświadczeń asesorów komorniczych i komorników sądowych dotyczących ich udziału w Walnym

Zgromadzeniu Izby Komorniczej w [...] 9 grudnia 2022 r. (k. 79-348 akt sądowych). Zdecydowana większość składających oświadczenia osób wskazała, że brała udział w Walnym Zgromadzeniu podczas podejmowania wszystkich zaskarżonych uchwał. Oczywiście następce oświadczenie nie znosiłoby skutków wiążącego ustalenia braku *quorum*, niemniej skoro w niniejszej sprawie Minister Sprawiedliwości nie dowiódł braku *quorum*, to złożone oświadczenia stanowią kolejne potwierdzenie (poza listami obecności i protokołem) obecności co najmniej 216 członków Izby Komorniczej w [...] podczas głosowania przez Walne Zgromadzenie nad zaskarżonymi uchwałami. Sąd Najwyższy uwzględnił, że komornicy wykonują zawód zaufania publicznego (art. 17 Konstytucji RP), są funkcjonariuszami publicznymi (art. 2 ust. 1 u.k.s.), a przy wykonywaniu zadań kierują się dobrem wymiaru sprawiedliwości oraz interesem publicznym (art. 2 ust. 1 u.k.s.). Dlatego też złożone oświadczenia potraktował w dobrej wierze jako wiarygodne.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.

[SOP]

[ał]